

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesu Christi Homeliae quinquaginta sex, Theorematum
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.

Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIIII

De tempore, quo hodie detinentur plerique monachi, & ferore deuotionis
resuscitando. Ser. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

IN FESTO S. HVGONIS

617

dunt Deum? Transgrediūtur & Dei & superiorum præcepta ut fauorem hominis feruent. Ex charitate (inquiunt) hoc factum est. Non audebam illum hominem contristare, Et audebas Deum offendere? Quæ est ista quæso tam sancta, tamq; recte ordinata charitas, quæ adeo cæcos sui reddit cultores? Hanc charitatem (ne dicam carnalitatem) nescit scriptura, nescit sanctorū vita, Tullius et si ethicus, hanc primam esse legem amicitiae dicit, nihil ab a- mico petere inhonesti. Alteram, etiam rogatos propter amicum nil inhonesti facere. In honestum hic maximè diceremus, quocunq; offenderetur Deus. Quid enim inhonestius, quam ne hominis amittas gratiam, Dei contemnere seu posthabere amicitiam? Sunt alij adhuc magis recordes, qui non audet recte agere, vbi vident, alios delinquere. Ecce tam potens est scandalum, vt quam sit sæpenumero scientes & diligentes bonum, contra propriam conscientiam potens. magis aliorum se conforment exemplo, quam diuino beneplacito. Nos vero charissimi fratres Deum super omnia & in omnibus diligamus, proximis propter Deum placere satagamus, & vbi opus est, etiam disperdere propter Deum non timeamus, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Placere pro-
ximo in
quibus sit il-
licitum.

Cicero.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De tempore, quo hodie detinentur pleriq; monachi, & feruore devotionis
resuscitando Sermo III.*

In lege Domini fuit voluntas eius die ac nocte. Psalmo I. Lex Domini immaculata conuertens animas, dicit David. In hanc beatissimus pater noster Hugo psal. 18. animum suum contulit, quia die noctuque Dei beneplacitum inuestigans, non communibus præceptis contentus, nec solum ad ea quæ iubet Deus paratus, sed quæcumque dedit placere, acceptaq; fore Deo, ad ea impigrum se offerebat. Eam ob rem arctissimum quem inuenire potuit in monastica religione ordinem intravit, in quo quam nihil socrdia, quam nihil ignavia, quam denique negligentia nihil prorsus admiserit, liquet ex ipsius (dum es- set Episcopus) testimonio, arguentis aliorum negligentias, & dicentis quod à tempore quo monachus esse cœperit, nulla sibi morantia subrepesset. Morantiam dicere volens moram negligentis monachi, aut negligentiam ali- quam seu obliuionem, vnde monachorum reliquis cogitur conuentus ex- pectare. Videlicet studium, videlicet vigilantiam, videris diligentiam magnam. Tepor quo- Heu vbi est modo huius temporis miseria, vbi ignavia monachorum ad di- runda re- tina, ad obedientias circa excusationem remorantium, & nonnunquam in præhædatur lectis suis dormitantium, itaq; sponte, dum alij vigilantes Deo assistunt in o- ratione? Quid putatis angelii horum sentiant, quid plangant, videntes reli- quos angelos, eos videlicet qui aliorum sunt monachorum custodes, oratio- num incensa offerre, sibi vero cōmissos somno stertere, se quod offerant il- lorum nomine non habere? Erubescant & corrigant se eiusmodi, vel ange- lorum suorum moti delectione, & vbi surgendum fuerit surgant, vbi vigilā- dum vigilent, vbi etiam dormiendum dormiant. Quod si præter voluntatē aut in diuinis somnis, aut in alio quouis negligentia obrepserit, cum gemitu

Morantia
quid sit.

Iiii

cordis

cordis plangant, & quicquid neglectum est nequaquam neglectum manet sed emendetur, & pro eadem negligenter satisfit. Sanctus Hugo inter ceteros ordines etiam eremiticum elegit, sciens vitam abstractam & ab hominum conuersatione atque colloquitione sequestratam Deo vacare cupiens bus non modo utilem, sed etiam maximè necessariam. Manifestatur cellula sedulus, nec ibi solus i.e. ocosus, sed aut Deo loquens, aut Deum audiens, aut Deum contemplans, semper cum Deo erat. Cum Deo loquebatur orans, Deum audiebat aut legendō aut diuinos instinctus recipiendo. Deum contemplabatur suscipiendo, cognoscendo, in eius operibus admirando, affectando, ad illa aspirando, atque eius bonitatem dulcedinemq; in scripto galante. Hæc namque sunt cellæ exercitia, hæc officia eremita. Sed heu quo rurhode tempor & inertia monachorum? Heu vita spiritualis quomodo extinguitur! Heu quomodo in plerisque religiosis prorius nulla inuenitur religio? Sancto deuotione, sine affectione, non in spiritu, sed in carne adhuc vivunt. Quæ interna sunt, nesciunt, & externa quoque sua vix in honestate quadam larari continent. Rigorem ordinis, qui maximus tunc erat in initio, S. Hugo seruabat, pluraq; quam debuit, seruente deuotione supererogabat. Absit fuit illi cogitatio, quomodo arcanas Dei semitas ambularet, & nihil que Deo placeret, negligeret. Non ad opes terrenas adeo in hijs avarus, quam le fitiebat ad virtutes.

Rogo charissimi fratres emendemus nostras negligentias, sine quibusc sumus. Officium diuinum aliarum domorum & ordinis more, hoc est, non cursim, sed cum grauitate soluamus. Lectiones ita legantur, ut intelligantur. Cur enim legitur, quod non intelligitur? Itaque legantur ut non absit cordia in diuino officio, sed distinctio pariter & expressio sit literarum ac syllabarum. Ponamus etiam diuinum in officio custodia cordi, ut sit mens attenta, & ex his, quæ guntur aut cantantur, eliciat suspiria affectusq; castissimi amoris in Deum. Tam varia enim leguntur, tam varia cantantur, ut nunquam defit, quo se occupet deuotio, vel peccata gementis, vel pro iustitia & virtute postulantis, vel infirmitatem suam plangentis, aut ad Deum aspirantis. Deum contemplantis, Deum admirantis, in Deo exultantis, & pro toto mundo, id est, pro hoc genere hominum, modo pro alio Deum rogemus. Charissimi fratres, si quem somnolentiam premit, excutiat se & moueat: si vixit somno (sive et inuitu) fuerit, negligentias suppleat, & infirmitatem suam dolet, si noventiaq; causas in diuinis scrutetur & vete. Sunt, qui adeo sunt in diuini distracti, ut etiam putent se cum ceteris cantare, cum ne labium quidem moveant. Sunt alij adeo occupati, oculos & caput hue illicq; gyrandes, & quæ muscas capturi, nihil non obseruantes. Teneantur quæ oculi, id est diuinis maximè caueantur, ne videatur quod distractionem, quod velle uitatem auturbationem cordi adferat. Charissimi fratres, in lege Domini sit voluntas & meditatio vestra die ac nocte. Libros accipiat, qui ad compunctionem deuotionem extimulent. Lectio vestra & studium sit non ut doctiores videantur, sed ut efficiantur humiliores, mitiores, & in omni virtute perfecciores ac seruentiores. Quotidie propositum melioris, atque correctionis virtus renouetis, & ad profectum vestrum satagite, ut quotidie incrementi aliquantus adieciantur. Vespere iturus ad quietem interrogat se vobis quisque quid huc tua

Exercitia
cuiusmodi
frequenta-
uerit S. Hu-
go in cella.

Cordis cu-
rta in di-
uino officio
seruanda
qua sit.

Oculi quo
in diuino
officio te-
nendi sint.
Psal. 1.
Studium re-
ligiorum
cuiusmodi
esse debeat.

boni egerit, & in quo sit factus quam heri melior. Si nihil invenierit, quin etiā à bono defecerit, ex toto corde gemat, & proficiendi animum fortius resumat. Definant quæso inter vos clandestinæ ille obseruationes & explorations, quæ pacem turbant, charitatem vulnerant, & monasticum regimen pessundant. Studeat porius bonus cellita, quicquid extra suam cellam agitur, stinæ cauenescere, cum dictis & factis aliorum se non occupare, ab omni colligatione, ab omnibz sollicitudine liber esse, & ne Deum offendat, ne Dei gratiam in se vel minuat, vel impedit, ne denique tentationum laqueis se inuoluit, neve delinquendi occasions incidat, semper formidare, vigilanterq; aduertere. Hæc sit sollicitudo vestra charissimi fratres, hoc studium vestrum, quomodo Deum ex toto corde diligatis, quomodo illi semper placearis. Et ne aliquid in cordibus vestris versetur unde coram Deo erubescatis, idèo eius præfetitia semper in oculis sit vestris, & quod omnia vestra secreta, omnes cogitatus, sit. Sollicitudo
cuilibet ne-
cessaria q[ua]d-

omnes motus intentionesq; animorum in eius oculis sint, timorem & reuerberiā in vobis generent, adeò ut nihil, quod illi displiceat, audeatis. vt sic circa interna vestra occupati, & ab externis abstracti, verè spirituales efficiamini, meditantes in lege Domini, quæ sit eius voluntas beneplacens atque perfecta, Rom. 12. ad laudem Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus in secula, Amen.

IN SOLENNITATE D. BARBARÆ REGINÆ,
Martyris, virginis, sponsæque Domini nostri
Iesu Christi.

*Amar inter sponsum & sponsam quidnam habeat proprietatis, quomodo
item amor quis ordinandus sit.*

Sermo I.

Media nocte clamor factus est, ecce sponsus venit, exite obuiam ei. Matth. 25. Vox est hæc charissimi fratres præconis cœlestis, qui Christi animarum nostrarum sponsi nobis nunciat aduentum. Quæ sponsam verba si diligenter spectemus, miram erga nos dignationem vi- demus diuinam: quandoquidem animam humanam sponsæ ghanione animavit Deus, nec vocari ab eadem se sponsum granatur. Si iam ex pendimus quoque, quid sibi Deus, quid anima humana, nonne ex abyssu cordis ingerniscimus, quod tata est dissimilitudo inter eum, qui se sponsum, & inter eam quam sponsam ipse vocat? Quam dulcia tamen fratres, quam suavia, quamq; iucunda sunt nomina hæc sponsus & sponsa! Legimus in alijs plerisq; locis, vbi patrem, vbi fratrem, vbi pastorem, vbi se denique domi- num Christus vocat. Omnia hæc nomina singularem clementiam erga nos diuinam, beneficiorumq; eius varietatem significant. At quod sponsum se sponsum ex vocat, quod humanâ animâ dignatur agnoscere spōsam, plenū est gratia, ple- quanū amore, plenū fiducia. Quod n. amabiliorē se posset exhibere, quod suauius ritate se vo- animæ posset illabi humanæ, quod ā posset aut vulnerare profundius, aut ar- detius inflamare, quam eam vocando, habendoq; sponsam? Quid enim est vocari spōsa, quam præ omnibus aut saltem præ multis haberit dilectissima?

l. iii. e

Et